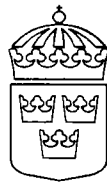

Jordbruksutskottets yttrande

1989/90:JoU5y

Regionalpolitiken

1989/90
JoU5y

Till arbetsmarknadsutskottet

Arbetsmarknadsutskottet har den 5 april 1990 beslutat bereda jordbruksutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 1989/90:76 om regionalpolitik för 90-talet jämte motioner. Jordbruksutskottet har funnit lämpligt att i detta yttrande behandla motionerna 1989/90:A53 (c) yrkande 6, A55 (s) yrkande 1, A64 (m) yrkande 6, A94 (c) yrkande 6, A106 (mp) yrkandena 15 och 18—21 samt A107 (vpk) yrkande 24.

Utskottet vill inledningsvis framhålla den stora betydelse jordbruksnäringen har för sysselsättningen i landets olika regioner. Lantbrukarbefolkningen utgör i många delar av Sverige en viktig basgrupp. Genom sin mångfacetterade verksamhet bidrar lantbrukarna aktivt till sysselsättningen i bl.a. glesbygderna. På motsvarande sätt utgör fiskarna längs kusten en viktig yrkesgrupp. Även insjöfisket har sin betydelse för sysselsättningen.

I kapitel 8.5 av propositionen, De areella näringarna, erinrar industriministern om att regeringen senare i vår kommer att lägga fram förslag om en ny livsmedelspolitik och om fiske. En proposition (1989/90:123) om fiske har sedermera framlagts, och den livsmedelspolitiska propositionen är aviserad till den 23 april. Jordbruksutskottet kommer i samband med behandlingen av dessa propositioner att få anledning att närmare gå in på olika regionalpolitiska aspekter av jordbruks- och fiskenäringarna. De frågor som tas upp i motionerna A53 yrkande 6 om jordbrukets utveckling och A107 yrkande 24 om anslag till regionala utvecklingsinsatser respektive i motionerna A94 yrkande 6 om fiskeristyrelsens hantering av utfiskning samt A106 yrkandena 19-20 om lokala fiskeintressen och om förbud mot trålfiske i Bottenhavet och Bottenviken torde därför komma att omfattas av jordbruksutskottets behandling av nämnda propositioner. Utskottet finner mot den bakgrunden icke skäl att mera utförligt granska nämnda motionsyrkanden i förevarande sammanhang. Motionerna bör därför avslås i nu berörda delar.

Vad utskottet anfört i föregående stycke gäller även motion A106 yrkande 18 om stöd till lantbruksföretag.

Utskottet är icke berett att biträda motion A106 yrkande 15 om att särskilt destinerade medel ur glesbygdsdelegationens anslag till ALA-gruppen vid Sveriges lantbruksuniversitet. Som framhålls i proposition-

nen (s.190) har ALA-gruppens arbete bl.a. med att sprida kunskap om aktuell forskning klara kopplingar till glesbygdsmyndighetens verksamhet. Det bör ankomma på glesbygdsmyndigheten och lantbruksuniversitetet att komma överens om formerna för samarbetet.

I motion A106 yrkande 21 yrkas att man på den kommunala och regionala nivån skall ges ökade befogenheter att driva en radikalare miljöpolitik än på riksplanet. Som exempel anföras att kommunerna inte har möjlighet att generellt förbjuda användningen av kemikalier som påverkar reningsverkens funktion och förgiftar rötslammet så att det inte går att återföra till jordbruket.

Utskottet får med anledning av detta yrkande framhålla följande: Av propositionens kapitel 8.11 Miljöfrågor framgår att 1987 års regionalpolitiska kommitté föreslagit att bestämmelser och miljöavgifter skall regionaliseras. Industriministern är inte beredd att tillstyrka detta förslag mot bakgrund av grundprincipen om att föroreningarna skall begränsas vid källan. I stället aviserar han ett forskningsuppdrag till ERU om sambanden mellan miljöförhållanden och regional utveckling. Utskottet erinrar vidare om att utskottet nyligen behandlat regeringens förslag om avfallshantering (prop.1989/90:100 bil.16, JoU16). Utskottet har därvid tillstyrkt ett förslag om utvidgning av det kommunala ansvaret för avfallshantering. I övrigt innefattar förslaget en rad åtgärder för att begränsa användningen av miljöfarliga ämnen. Avfallens mängd och miljöfarlighet skall begränsas, bl.a. genom ökad källsortering, återanvändning och återvinning. Vad särskilt beträffar slam från kommunala reningsverk innefattar propositionen ett program för att senast till år 1995 få bort de farligaste ämnena i slammet. Målet är att slam fortlöpande skall kunna utnyttjas inom bl.a. jordbruket utan risker för miljö och hälsa. Utskottet finner ingen anledning att föreslå någon särskild riksdagens åtgärd med anledning av motion A106 yrkande 21.

I motion A55 (s) yrkande 1 begärs statligt stöd till en fiskevårdsanläggning i Gullspång. Utskottet har i olika sammanhang uttryckt sin oro över de utrotningshotade fiskstammarna Gullspångslaxens och Gullspångsöringens framtid. Senast i årets av riksdagen godkända budgetbetänkande (1989/90:JoU14, rskr. 194) har utskottet framhållit att fiskeristyrelsen har ansvar för erforderliga åtgärder för att bevara naturreproducerande fiskstammar. I betänkandet redovisas vilka åtgärder som nyligen vidtagits för att förbättra lekbottnarna i Gullspångsälven. Enligt vad utskottet sedermera erfarit har frågan om finansieringen av en fiskevårdsanläggning även tagits upp av berörda länsorgan med regeringen. Något särskilt uttalande av riksdagen med anledning av motionsyrkandet synes mot den bakgrunden knappast påkallat.

I motion A64 (m) yrkande 6 yrkas att rådgivningsverksamheten inom jordbruket och skogsbruket bör knytas till berörda skolor. Frågan om rådgivningsverksamheten har nyligen utförligt behandlats av jordbruksutskottet (1989/90:JoU12). Utskottet har därvid framhållit att rådgivningsverksamheten behöver ses över, och utskottet har utgått från att regeringen kommer att låta verkställa en översyn sedan beslut

fattats om den nya inriktningen av jordbrukspolitiken. Med hänvisning till det anförda bör det aktuella yrkandet lämnas utan ytterligare åtgärd.

Propositionen föranleder i övrigt inget särskilt uttalande av jordbruksutskottet.

Stockholm den 20 april 1990.

På jordbruksutskottets vägnar

Karl Erik Olsson

Närvarande: Karl Erik Olsson (c), Hans Gustafsson (s), Håkan Strömberg (s), Sven Eric Lorentzon (m), Grethe Lundblad (s), Lars Ernestam (fp), Martin Segerstedt (s), Jens Eriksson (m), Åke Selberg (s), Bengt Rosén (fp), Lennart Brunander (c), Annika Åhnberg (vpk), Inge Carlsson (s), Kaj Larsson (s), Carl G Nilsson (m) och Anders Nordin (mp).

Avvikande meningar

1. Stöd till lantbruksföretag m.m.

Anders Nordin (mp) anför

Enligt min mening borde utskottet ha realbehandlat motion A106 yrkande 18 om stöd till lantbruksföretag. I detta yrkande som är direkt regionalpolitiskt inriktat framhåller motionärerna att utveckling av kombinationsföretag bör främjas, eftersom dessa ger större trygghet i försörjningen. Det kan även innebära högre livskvalitet att ha omväxlande arbetsuppgifter. Det är emellertid fel att styra denna satsning från central nivå. I stället bör man, som förordas i motionen, på regional nivå kunna välja vilka typer av företag man skall satsa på.

Utskottet borde även ha tillstyrkt motion A106 yrkande 21. Som framhålls i motionen bör man på den kommunala och regionala nivån ges ökade befogenheter att driva en radikalare miljöpolitik än på riksplanel. Arbetsmarknadsutskottet bör således förordas att riksdagen gör uttalanden i enlighet med yrkandena 18 och 21 i motion A106.

2.ALA-gruppen vid lantbruksuniversitet

Annika Åhnberg (vpk) och Anders Nordin (mp) anför.

Vi delar den mening som framförs i motion A106 om ALA-gruppens stora värde för FoU om landsbygdens näringsliv, jordbruk, skog, turism, miljö, energi, informationssystem, teknikspridning m.m. Det är nödvändigt att ALA-gruppen får en långsiktig finansiering och ett utvecklat samarbete med glesbygdsdelegationen vad gäller projektfi-

nansiering. Mot den bakgrunden bör riksdagen bifalla yrkande 15 i motionen och ge till känna att ALA-gruppen tilldelas 2 milj. kr. för sin organisation ur anslaget D 7 Glesbygdsdelegationen.

1989/90:JoU5y